

متن پرسش

سلام علیکم ۱. در مباحث جنود عقل و جهل گفته شد اولین مخلوق عقل است . مگر ساحت قلب بالاتر از عقل نیست؟ چرا اولین صادره قلب نیست ۲. نیز گفته شد خداوند جهل را از دریای ظلمانیو... آفرید مگر چیزی غیر از خدا و جدای از او هم هست؟ اصلا چرا باید جهل از خداوند صادر شود؟ (اگر عقل وجهل را رابطه نور و سایه در نظر بگیریم یعنی بگوییم جهل نبودن عقل است باز این سوال مطرح میشود که چرا نباید عقل باشد؟) ۳. در بحث مدرنیته فرموده اید وجود ماشین این توهم را در بشر ساخت که از خانواده اش دور شود و مثلا در فلان استان زندگی کند . نمیشود گفت افزایش جمعیت باعث شد که بشر ماشین بسازد . در اینصورت برای رفع نیازش ماشین ساخته نه صورت دادن به توهماتش؟

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: ۱- آن حدیث عقلی را مطرح می‌فرماید که عین تبعیت از فرامین حق است و انسان با چنین عقلی می‌تواند به خدا رجوع کند و به مقام اُنس به حق برسد و در مقام قلب وارد شود و از این رو عقل است که باید در میان باشد تا انسان صاحب قلب شود ۲- هیچ مخلوقی جدا از خدا نیست بلکه همه انوار الهی اند ولی خلقت جهل به تبع است به آن معنا که حضرت حق اراده می‌کند که در انسان آن عقلی که عین تبعیت از حق است ظهور نکند و چون این نحوه عدم عقل نیز به اراده‌ی حق می‌باشد، گفته می‌شود جهل را خلق فرمود ۳- اگر انسان‌ها به طور طبیعی در کنار هر چشمه و مزرعه‌ای مسکن می‌گزیدند ازدحام جمعیت پیش نمی‌آمد تا مجبور باشند به ماشین متوسل شوند. موفق باشید